

Landbruks- og matdepartementet
postboks 8007 DEP

0030 OSLO

Teknisk

Vår saksbehandler:
Gudrun Kristensen
Telefon:

Deres ref.:

Deres dato:

Arkiv:
FE-, FA-V00

Vår ref.:
10/1086

Vår dato:
27.01.2010

Oversendelse av høringsuttalelse - forslag til vernehjemmel i jordloven

Vedlagt er høringsuttalelse fra Gjesdal kommune.

Vi fikk i e-post av 10.12.2009 fra Ernst Inge Dahl Espeland bekreftet at vi fikk utsatt høringsfristen til senest 1. februar 2010.

Med hilsen
GJESDAL KOMMUNE

Gudrun Kristensen
Leder forvaltning

Vedlegg:

Dok.nr	Tittel på vedlegg
46064	Høring - forslag til vernehjemmel i jordloven

Høring - forslag til vernehjemmel i jordloven

Saksnummer		Vedtaksdato
005/10	Plan- og økonomiutvalget	21.01.2010

ArkivsakID.: 09/2162
Arkivkode: FE-, FA-V00
Jnr.postID PM

Saksbehandler: Gudrun Kristensen

Rådmannens forslag til vedtak:

Gjesdal kommune ser positivt på at Landbruks- og matdepartementet (LMD) har fokus på jordvern.

Gjesdal kommune går mot at råderetten over landbruksarealer / verna matjord begrenses eller avkortes gjennom å overføre beslutningsmyndighet til statlige organer.

Gjesdal kommune ønsker i stedet for sentral jordvernstyring, at kommunene utarbeider "jordvernområdeplaner" som skal sikre /verne dyrka jord. "Jordvernområdeplaner" bør videre innarbeides i kommuneplanen, slik at en kan oppnå en helhetlig disponering av slike arealer. Gjennom dette for en helhetlig disponering av arealene. Statlige myndigheter har innsigelsesrett både gjennom utarbeidelse av kommuneplanen og ved bruk av denne.

Innspill til LMD's spørsmål i høringsbrev av 11.09.2009:

- Hva slags areal skal vernes:** Ved et eventuelt vern må fulldyrka jord som ligger i nærheten av pressområder særlig utsatt for omdisponering / avgang ved nedbygging, og som har høyt potensial for planteproduksjon, være hovedfokuset. Det er viktig at bare de jordressurser det er strengt nødvendig for, blir definert som jordvernområder.*
- Avveining mot andre samfunnsinteresser:** Andre viktige samfunnsinteresser må vurderes, men hovedmålet må være at utviklingen så langt råd er styres utenom de mest verdifulle jordressurser.*
- Forholdet til allerede gitte tillatelser og vedtatte arealplaner mv.:** Gjesdal kommune stiller seg noe skeptisk til ny § 13, 4. ledd. Dette bør utredes ytterligere. Et eventuelt jordvern bør legges inn i arealplaner ved rullering av disse.*

4. **Virkingen av vernevedtaket – dispensasjon:** Dersom de nye jordlovsparagrafer blir vedtatt er det viktig at det stilles strenge krav for å gi dispensasjon fra et vernevedtak. Vernevedtaket må likevel ikke være til hinder for at det kan drives et aktivt og fremtidsrettet landbruk innenfor jordvernområdet.
5. **Prosess:** Dersom de nye jordlovsparagrafer blir vedtatt må kommunene og grunneiere involveres tidlig i verneprosessen, for å få uttale seg og ha god mulighet til reell deltakelse i prosessen. Dette må også gjelde i identifiserings- og utredningsfasen.
6. **Tiltak ved igangsatt saksbehandling, men før endelig vernevedtak er fattet:** Når et jordvernområde er under utredning er det en viss fare for at det spekuleres i å utføre flest mulig tiltak før vernevedtaket trår i kraft. Derfor er det fornuftig at tiltak i et område som er under utredning for jordvern begrenses ved at tiltak krever dispensasjon som om jordvernområdet var vedtatt.

21.01.2010 Plan- og økonomiutvalget

Møtebehandling:

Rådmannens forslag til vedtak ble vedtatt med 6 mot 5 (Ap, Sp og Sv) stemmer.

Mindretallet stemte for følgende forslag fremmet av Svein Kj. Søyland, Sp:

Gjesdal kommune ser positivt på at LMD har fokus på jordvern. §§ 1.9 og 12 i jordlova og Fylkesdelplanen for langsiktig byutvikling på Jæren, har vist seg å ikkje vera tilstrekkelige verkemidler for å ivareta eit sterkt jordvern for dei beste jordbruksareala på Jæren.

Innføring av jordvernområde og endra forvaltningspraksis vil kunne vera ein veg å gå med tanke på å oppnå eit sterkt jordvern og oppretthaldning av jordbruksareala.

Gjesdal kommune vil derfor tilrå den føreslegne endringa som gjeld innføring av verneheimel i jordlova. Det er samtidig særst viktig at det vert lagt opp til ein gjennomføringspraksis som ikkje er til hinder for utvikling under jordbruket.

Innspel til LMD's spørsmål:

1. Dyrka og verdifull dyrkbar jord bør vernast.
2. Samfunnsinteresser som bl.a bygninger til offentlege formål må kunna ivaretas. Ein bør samtidig arbeida for å redusera avgangen av dyrka til eit minimum, bl.a. i samferdselstiltak.
3. Allerede vedtekne reguleringsplanar må oppretthaldast. I forbindelse med komande rullering av kommuneplanar må jordvernet prioriterast, og jordvernengrensa for FDP Nord-Jæren må reknast som ei framtidig ytre grense for utbygging.
4. Det er viktig at det ikkje vert sett så strenge krav til omdisponering av jordvernområder at det er til hinder for utviklinga i jordbruksdrifta.
5. Jordas potensial for matproduksjon er det sentrale kriteriet.
6. I dei tilfelle nødvendig tillatelse til anna bruk er gitt, vil tiltaket kunna gjennomførast dersom det vert igangsatt innan vedteken frist.

PLØ-005/10 Vedtak:

Gjesdal kommune ser positivt på at Landbruks- og matdepartementet (LMD) har fokus på jordvern.

Gjesdal kommune går mot at råderetten over landbruksarealer / verna matjord begrenses eller avkortes gjennom å overføre beslutningsmyndighet til statlige organer.

Gjesdal kommune ønsker i stedet for sentral jordvernstyring, at kommunene utarbeider ”jordvernområdeplaner” som skal sikre /verne dyrka jord. ”Jordvernområdeplaner” bør videre innarbeides i kommuneplanen, slik at en kan oppnå en helhetlig disponering av slike arealer. Gjennom dette for en helhetlig disponering av arealene. Statlige myndigheter har innsigelsesrett både gjennom utarbeidelse av kommuneplanen og ved bruk av denne.

Innspill til LMD`s spørsmål i høringsbrev av 11.09.2009:

1. **Hva slags areal skal vernes:** Ved et eventuelt vern må fulldyrka jord som ligger i nærheten av pressområder særlig utsatt for omdisponering / avgang ved nedbygging, og som har høyt potensial for planteproduksjon, være hovedfokuset. Det er viktig at bare de jordressurser det er strengt nødvendig for, blir definert som jordvernområder.
2. **Avveining mot andre samfunnsinteresser:** Andre viktige samfunnsinteresser må vurderes, men hovedmålet må være at utviklingen så langt råd er styres utenom de mest verdifulle jordressurser.
3. **Forholdet til allerede gitte tillatelser og vedtatte arealplaner mv.:** Gjesdal kommune stiller seg noe skeptisk til ny § 13, 4. ledd. Dette bør utredes ytterligere. Et eventuelt jordvern bør legges inn i arealplaner ved rullering av disse.
4. **Virkingen av vernevedtaket – dispensasjon:** Dersom de nye jordlovparagrafer blir vedtatt er det viktig at det stilles strenge krav for å gi dispensasjon fra et vernevedtak. Vernevedtaket må likevel ikke være til hinder for at det kan drives et aktivt og fremtidsrettet landbruk innenfor jordvernområdet.
5. **Prosess:** Dersom de nye jordlovparagrafer blir vedtatt må kommunene og grunneiere involveres tidlig i verneprosessen, for å få uttale seg og ha god mulighet til reell deltakelse i prosessen. Dette må også gjelde i identifiserings- og utredningsfasen.
6. **Tiltak ved igangsatt saksbehandling, men før endelig vernevedtak er fattet:** Når et jordvernområde er under utredning er det en viss fare for at det spekuleres i å utføre flest mulig tiltak før vernevedtaket trår i kraft. Derfor er det fornuftig at tiltak i et område som er under utredning for jordvern begrenses ved at tiltak krever dispensasjon som om jordvernområdet var vedtatt.

Høring - forslag til vernehjemmel i jordloven

Bakgrunn for saken:

Landbruks- og matdepartementet har sendt ”*Forslag til vernehjemmel i jordloven*” på høring. Forslaget innebærer en mulighet til å sikre de mest verdifulle matproduksjonsarealene i Norge mot nedbygging for all fremtid, og samtidig legger til rette for en ordinær og tidsmessig jordbruksdrift. Kommunen er høringsinstans.

Saksopplysninger:

- 3 % av Norges landareal er dyrka jord. 1/3 av dette egner seg til kornproduksjon. Det blir ikke dyrket korn i Gjesdal kommune.
- Gjesdal kommune 17 531 dekar dyrka jord.
- I følge tall fra Statistisk sentral byrå (SSB) og Statens landbruks forvaltning (SLF) for 2008 ble det nedbygd 7 900 dekar matjord i landet, mens uttrykt mål var 5 700 dekar.
- Nasjonalt ble det i perioden 1994 – 2003 registrert en årlig omdisponering av omtrent 11 400 dekar dyrka og 6 200 dekar dyrkbar mark.
- Selvforsyningsgraden i Norge er pr. i dag på mellom 45 % og 55 %.
- Norge har ca. 2,2 daa jordbruksareal pr. innbygger, mot ca. 2,7 daa pr. verdensborger.
- Økt etterspørsel etter matvarer, blant annet i folkerike land som Kina og India, gir økt behov for arealer til jordbruk.

Landbruks- og matdepartementet (LMD) utreder nå behovet for opprette en vernehjemmel i jordloven der formålet er å styrke jordvernet i områder som i lokale, regionale og nasjonale planprosesser er avsatt til landbruksformål. Høringsinstansene er bedt om å gi svar på høringsbrev fra LMD innen 10.01.2010.

Bakgrunn:

Regjeringens mål for jordvernet, sist uttrykt i St.meld. nr. 26 (2006-2007), *Regjeringens miljøpolitikk og rikets miljøtilstand*, er å:

- Halvere den årlige omdisponeringen av de mest verdifulle jordressursene innen 2010
- Stimulere kommunene til å utpeke kjerneområder for landbruk som grunnlag for kommunale planavklaringer
- Stimulere til regionale planprosesser i by- og tettstedsområder, der det trekkes langsiktige jordverngrenser
- Arbeide for å redusere avgangen av dyrka mark til samferdselstiltak

LMD legger til grunn at *de mest verdifulle jordressursene* omfatter den dyrka jorda, ikke den *dyrkbare* og legger til grunn gjennomsnittlig omdisponert areal for perioden 1993 – 2004. Regjeringen ser behovet for å iverksette tiltak som kan bidra til at en når målene om økt jordvern, og utreder derfor om en skal foreslå en egen vernehjemmel i jordlova. Statens landbruksforvaltning (SLF) har på vegne av LMD laget en rapport med forslag til vernehjemmel i jordlova. På nettsiden <http://www.regjeringen.no/nb/dep/lmd/dok/horinger/horingsdokumenter/2009> kan en lese rapport fra SLF om ”*Vernehjemmel i jordlova*”. Videre kan en her lese rapporten fra

jordverngruppa ”*Klimaskifte for jordvernet*”. Hovedinnholdet i SLF’s rapport oppsummeres likevel her, slik at det raskt er mulig å få oversikt over saken:

Formålet med en egen hjemmel for vern av jordressurser er å kunne sikre verdifulle arealer for matproduksjon i fremtiden. Vern av areal som jordvernområder skal ikke oppfattes slik at det legitimerer en mer lempelig arealpolitikk i områder utenfor jordvernområder.

Rapporten inneholder bl.a. forslag til ny vernehjemmel i jordloven, omtale av avgjørelsesmyndighet og forslag til hvordan verneprosess etter hjemmel i jordloven skal gjennomføres.

Det kommer frem av høringsbrevet at LMD har moderert rapporten fra SLF og det er laget et nytt forslag til vernehjemmel i jordlova (vedlagt). Det er derfor dette endringsforslaget som bør ha fokus på og ikke det som ligger ved rapporten. LMD ønsker primært innspill på høringsbrevet av 11.09.2009.

Avgjørelsesmyndighet

I forhold til delegeringsforskriften har kommunene hatt avgjørelsesmyndighet fra 01.01.2004 i de fleste sakene etter landbrukslovgivning, jordloven inkludert. Statlige organer kan kontrollere kommunene både etter plan- og bygningsloven og etter jordloven, samt som overordnet myndighet etter forvaltningsloven. Jordloven og konsesjonsloven ble endret 01.07.2009 slik at Fylkesmennene bl.a. kan pålegge kommuner å rapportere om vedtak i alle eller utvalgte saker etter nevnte lover.

SLF mener at avgjørelsesmyndighet etter jordlova i jordvernområdene må legges til et statlig organ for å sikre en ensartet praksis og for å unngå at en nasjonal beslutning om vern av et område kan tilsidesettes gjennom kommunale beslutninger. I praksis vil lovendringen føre til at kommunene ikke lenger blir utøvende jordlovmyndighet innenfor jordvernområdene, men kommunene vil trolig bli pålagt å gi uttalelse i de enkelte sakene før et statlig organ fatter vedtak. SLF tilrår at det blir innført en egen bestemmelse med forbud mot å omdisponere dyrka jord til annet enn jordbruksformål, bortsett fra ved *særlige tilfeller*. For å kunne føre kontroll med bygging på dyrka jord må det i følge SLF innføres søknadsplikt for driftsbygninger, gårdsveier og driftsveier innenfor jordvernområdene. Disse tiltakene blir ikke regnet som ”*jordbruksproduksjon*”, og krever derfor dispensasjon fra et statlig organ.

Gjennomføring av verneprosess

LMD er ansvarlig departement. Eksisterende apparat innenfor statlig landbruksforvaltning blir hovedaktør i gjennomføring av verneprosessene etter den foreslåtte lovendringen. Det vil si Fylkesmennene på regionalt nivå og SLF på sentralt nivå. Fylkesmennene vil være hovedansvarlige for arbeidet med å velge ut og vurdere aktuelle områder for vern. Arbeidet skal gjøres i et aktivt samarbeid med alle berørte aktører, både grunneier, organisasjoner og øvrige lokale og regionale myndigheter.

Rapporten fra SLF omtaler en identifiseringsfase som grunnlag for en første landsomfattende verneprosess. Etter å ha identifisert aktuelle områder, fremmer Fylkesmannen forslag overfor SLF om konkrete kartfestede områder for videre utredning for vern av jordvernområder. SLF gjør så en samlet vurdering og avgjør hvilket område som skal utredes i forhold til vern og avgrensinger av disse. Fylkesmannen utreder deretter områdene for vern, foretar en samlet regional vurdering og fremmer verneforslag for SLF. Det blir lagt opp til en grundig

medvirkningsprosess, men vedtak om oppstart av verneprosess bør i følge rapporten ikke kunne påklages av fare for at prosesser for å fremmer nasjonale hensyn treneres.

Fra det tidspunktet SLF har fattet vedtak om oppstart av en verneprosess får de aktuelle områdene status som områder under utredning for vern etter jordlova. Innenfor avgrensingen må det ikke gis dispensasjoner fra vedtatte arealplaner, vedtas nye arealplaner som forandrer bruken fra landbruks-, natur- og friluftsområde (LNF) eller fattes vedtak etter jordlova som hindrer gjennomføring av et eventuelt vern.

Grunneiers råderett over dyrka jord er allerede begrenset gjennom de eksisterende bestemmelser i jordlova. Det gjelder generelle forbud mot omdisponering og fradeling av jordressurser. Innføring av en hjemmel for vern av jord vil føre til en tilsiktet innskjerpelse av dagens bestemmelser innenfor jordvernområdene, men representerer ikke en ny form for begrenning av grunneiers råderett, i følge rapporten. SLF mener på bakgrunn av dette at vern av jord etter jordlova er en råderettsregulering som i utgangspunktet må tåles uten erstatning. Erstatning skal bare kunne gis i helt spesielle tilfeller.

LMD utdyper i sitt høringsbrev av 11.09.2009, seks momenter og ber om å få høringsinstansene syn på disse. Spørsmålene forklares og blir vurdert under.

Vurdering:

Landbruksfaglig vurdering:

Ut fra et landbruksfaglig ståsted er det positivt at sentrale myndigheter ønsker et sterkt jordvern. Et sterkt jordvern legger til rette for å ta vare på det produksjonsgrunnlaget som landbruksnæringen er basert på. Jordbruksjorda på Jæren er av den beste i landet og her er et særdeles gunstig planteproduksjonsklima som er grunnlaget for store deler av landets husdyrproduksjon. Denne kombinasjonen legger til rette for en landbruksdrift med høye avlinger og god produktkvalitet.

Grunneiere og samfunnet ellers har jevnt over sammenfallende interesser når det gjelder å ta vare på matjorda. Likevel viser det seg at hensynet til lokal utvikling, kortsiktig økonomisk gevinster eller besparelse og personlige ønsker, fører til at det dispenseres fra både jordlov, lokale og regionale planer. Over flere år har det vist seg at jordvern i pressområder har måtte vike for andre hensyn. For eksempel kan det nevnes at det areal som kommunene fikk disponere til utbyggingsareal i et 40 års perspektiv innenfor langsiktig grense i FDP – J, allerede etter 6-7 år i stor grad er omdisponert i kommuneplanene (Kilde: Rapport om Byvekst og spreidde tiltak i landbruksområda på Jæren, 2008).

På Jæren og nærliggende områder er det relativt mange områder som er vernet etter naturvernloven. Blant annet kan nevnes Jærstrendene landskapsvernområde, Synesvarden landskapsvernområde, Trollhaugmyr naturreservat og Frafjordheiane landskapsvernområde. Det finnes ikke pr i dag et sikkert vern for jord som produserer mat. Når en tar i betraktning hvor mye og hvor fort ødeleggelse av matjord går, ser en nødvendigheten av jordvernområder og at disse sikres en hjemmel i jordloven. Vern av matjord må ses på som et vern for bruk – til jordbruksproduksjon.

Det er videre viktig at jordbruksarealene, i landbruksfaglig sammenheng, kan drives rasjonelt og effektivt. Dagens jordlov og Fylkesdelplan for langsiktig byutvikling på Jæren (FDP-J) er

sammen med kommuneplanens arealdel, viktige verktøy til både å ta vare på jordbruksjorda og legge til rette for rasjonell og fremtidsrettet drift.

Det er fare for at en innføring av vernebestemmelse kan føre til svekkelse av områder som ikke blir vernet. Det må i en ny vernehjemmel komme klart frem at så ikke er tilfelle.

Planfaglig vurdering:

Erfaringer i enkelte plansaker viser at statlige myndigheter kan være regelstyrte og i mindre grad enn lokale forvaltningsorgan utøve skjønn som føles naturlig i en helhetlig vurdering i enkelt saker.

En innføring av vernehjemmel i jordloven strider mot prinsippet om lokaldemokrati hvis råderetten over landbruksarealer / verna matjord begrenses eller avkortes gjennom å overføre beslutningsmyndighet til statlige organer. Det bør derfor i stedet for en sentral jordvernstyring, være opp til hver enkelt kommune å lage en ”jordvernområdeplan” som ivaretar jordvernhensynene. Slike planer bør legges inn i kommuneplanens arealdel ved rullering av disse, og evt. gjenspeiles i regionale planer.

Rådmannen anser det tilstrekkelig at statlige organer er ankeinstans ved klage, eventuelt har innsigelsesrett på området gjennom kommuneplanen.

Spørsmålene i høringsbrevet fra LMD er under gjort rede for og vurdert som følger:

1: Hva slags areal skal kunne vernes.

Det er ikke aktuelt å verne all dyrka jord, men *verdifull dyrka jord*. LMD viser til 4 kriterier det bør legges vekt på: arealenes kvalitet til mat- eller fôrproduksjon, nasjonal eller regional betydning for matproduksjon, arealets størrelse/sammenhengende og forholdet til utbyggingspress.

Vurdering: Ved et eventuelt jordvernområde bør områder som ligger i pressområder som er særlig utsatt for omdisponering/avgang ved nedbygging og som har høyt potensiale for planteproduksjon være hovedfokuset. Institutt for Skog og landskap (uavhengig forskningsinstitutt under Landbruks- og matdepartementet) er i ferd med å lage viktige jordsmonnskart som vil være til nytte for dette formålet. Det er viktig at bare de jordressurser det er strengt nødvendig for blir definert som jordvernområder. Det vil i praksis si de som ligger nærmest byer, tettsteder og infrastruktur som gjennomfartsveier.

2: Avveining mot andre samfunnsinteresser.

Opprettelse av jordvernområder vil nødvendigvis medføre kostnadskrevenende konsekvenser for annen samfunnsutvikling, ikke minst i forbindelse med planlegging av byggeområder. I lovutkastet § 13 tredje ledd heter det at ”Omsynet til dyrka jord skal vegast mot andre viktige samfunnsinteresser”. I begrepet ”andre viktige samfunnsinteresser” legges bl.a. behovet for verdiskaping, en effektiv areal- og ressursforvaltning og bevaring av naturens mangfold.

Vurdering: Hovedmålet må være at utviklingen så langt det er mulig styres utenom de mest verdifulle jordressursene. Boligbygging må anses å være et underordnet hensyn til jordvern så

langt det finnes alternativer, selv om kostnaden blir høyere. Gjesdal kommune vil få store utfordringer i fremtiden i forhold til å avlaste nabokommuner med nye boligareal på uproduktiv mark og samtidig ta vare på kartlagte verdifulle naturtyper med tilhørende rødlistearter.

3: Forholdet til allerede gitte tillatelser og vedtatte arealplaner m.v.

Vedtaket om vern av dyrka jord vil ikke få betydning for "igangværende bruk", men vil få betydning for planlagte og ikke oppstartede tiltak. Vedtaket om jordvern vil etter LMDs forslag gå foran gjeldende og fremtidige arealplaner.

Vurdering: Ideologisk sett høres dette bra ut for å "redde" omregulert matjord. I praksis er dette en dårlig løsning da hele prosessen med utarbeiding av planer er relativt kostbar. Dette bør utredes nærmere.

4: Virkningen av vernevedtaket – dispensasjon.

Virkningen av vernevedtaket er at de verna jordressursene ikke kan "brukast til anna føremål enn jordbruksproduksjon". Forbudet omfatter bl.a. bygging av landbruksveier, driftsveier og oppføring av bygninger knyttet til driften av eiendommen. LMD foreslår at dispensasjon fra forbudet bare kan gis hvis tiltaket "ikkje strir mot føremålet til vernevedtaket og tiltaket har lite å seie for verneverdiane i jordvernområdet, eller omsyn til tryggleik eller samfunnsinteresser av særleg stor vekt taler for det". Dette er ment å innebære en klar innstramning av dispensasjonsvilkårene i forhold til § 9 i den eksisterende jordloven. Tiltak som krever store irreversible inngrep vil som en hovedregel ikke kunne få tillatelse etter denne bestemmelsen.

Vurdering: Det er viktig at det stilles strenge krav for å gi dispensasjon fra et vernevedtak. Vernevedtaket må likevel ikke være til hinder for at det kan drives et aktivt og fremtidsrettet landbruk innenfor eventuelle jordvernområder.

5: Prosess.

Verneprosessen er i hovedsak omtalt tidligere i saksframlegget.

Vurdering: Kommunene og grunneiere må involveres tidlig i verneprosessen, få uttale seg og ha god mulighet til reell deltakelse og påviking i prosessen. Dette må også gjelde i identifiserings- og utredningsfasen. Statlige organer må styre prosessen og fatte endelig vedtak, men må ikke overkjøre lokale myndigheter og grunneiere. Det bemerkes at det må sørges for økte ressurser til forvaltning på regionalt og lokalt nivå for å imøtekomme økte oppgaver i forbindelse med prosessen og forvaltning i verneområdene.

6: Tiltak ved igangsatt saksbehandling.

Bakgrunnen for forslaget er å unngå omdisponering mens utredning om vern pågår. Verneforslaget får dermed rettsvirkning på et tidlig stadium. SLF ønsker klart dette, mens LMD er mer i tvil om forslaget uten videre skal være grunnlag for endring og ønsker høringsinstansenes syn på saken før avgjørelsen tas.

Vurdering: Når et jordvernområde er under utredning er det alltid en viss fare for at det spekuleres i å utføre flest mulig tiltak før vernevedtaket trår i kraft. Derfor er det fornuftig at tiltak i et område som er under utredning for jordvern begrenses kraftig ved at tiltak krever dispensasjon på lik linje med at jordvernområdet var vedtatt. Det må ikke uten videre gis

avslag på en søknad om dispensasjon fordi situasjonen er uavklart, men situasjonene må gis en individuell vurdering.

Konklusjon:

Rådmannen mener det strider mot prinsippet om lokaldemokrati at råderetten over jordressursene begrenses eller avkortes ved overføring av myndighet på området til statlige organer, og anser det tilstrekkelig at statlige organer er ankeinstans ved klage, eventuelt har innsigelsesrett.

En arealforvaltning som bygger på nærhetsprinsippet, overordnede planer og prinsipper må etter rådmannens mening fortsatt være utgangspunktet for å nå målet om styrket jordvern og rasjonell, fremtidsrettet drift og utvikling i landbruksnæringen. Det bør derfor i stedet for en sentral jordvernstyring, være opp til hver enkelt kommune å lage en ”jordvernområdeplan” som ivaretar jordvernhensynene. Slike planer bør legges inn i kommuneplanens arealdel ved rullering av disse, og gjenspeiles i regionale planer.

Rådmannen i Gjesdal, den 07.01.2010

Bodil Sivertsen
Rådmann

Torbjørn Sterri
Teknisk sjef

Vedlegg:

Dok.nr	Tittel på vedlegg
46213	Horingsbrev forslag til vernehjemmel i jordloven.pdf
46214	Endringsforslag lovtekst jordvern.pdf